

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Kazimierz Zawada

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 lutego 2010 r.,

zażalenia Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na orzeczenie o kosztach, zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 listopada 2009 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w punkcie 2 (drugim) wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 listopada 2009 r., sygn. akt I ACa (...) i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2009 r. Sąd Apelacyjny na skutek apelacji powoda M. K. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Ś. w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w W. na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia pieniężnego kwotę 20.000 zł z ustawowymi odsetkami, a dalej idące powództwo z tego tytułu oddalił i odstąpił o obciążenia powoda kosztów procesu (pkt 1 wyroku) oraz odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego (pkt 2 wyroku). Na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego pozwany wniósł zażalenie, wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego w

wysokości 5.150 zł. W zażaleniu zarzucono nieuwzględnienie treści art. 100 zd. pierwsze k.p.c., jak również wskazano na brak sprecyzowania podstawy prawnej przyjętego rozstrzygnięcia. Zdaniem pozwanego, mając na względzie, że Sąd Apelacyjny uwzględnił powództwo jedynie w 4%, to Skarbowi Państwa powinien przysługiwać zwrot kosztów zastępstwa procesowego stosunkowo zmniejszony o nie więcej niż 4% kwoty 5.400 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód M. K. wnosił o zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 6.441.359 zł, w tym 3.661.000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne aresztowanie, 1.780.359 zł tytułem odszkodowania za utracony w toku postępowania egzekucyjnego udział w nieruchomości, 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia za bezprawne tymczasowe aresztowanie, kwotę 500.00 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za naruszenie prawa powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. W związku z przekazaniem części roszczeń do oddzielnego rozpoznania, przedmiotem orzekania Sądu Okręgowego w Ś. była jedynie zasadność żądania zawartego w pkt 5 pozwu, tj. zasądzenia kwoty 500.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za doznane cierpienia i upokorzenia wywołane naruszeniem prawa powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy w Ś. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w W. kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 27 listopada 2009 r. zmienił wyrok w ten sposób, że zasądził tytułem zadośćuczynienia od pozwanego na rzecz powoda kwotę 20.000 zł. Dalej idące powództwo z tego tytułu od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w W. zostało oddalone jako wygórowane, zaś Sąd odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu (pkt 1 sentencji). Sąd odstąpił także „od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego” (pkt 2 sentencji). W uzasadnieniu ograniczono się do stwierdzenia, że „orzeczenie Sądu Apelacyjnego uzasadniają przepisy art. 386 § 1 i art. 108 § 1 k.p.c.”.

Uzasadnienie wyroku, w którym zawarte jest zaskarżone postanowienie, nie zawiera wskazania podstawy prawnej oraz motywów, którymi kierował się Sąd Apelacyjny, rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego. Niewystarczające jest odwołanie się przez Sąd Apelacyjny wyłącznie do art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z którym „sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji”. Przepis ten określa jedynie obowiązek zamieszczenia przez sąd orzeczenia o kosztach

w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, nie określa jednak zasad mających zastosowanie przy rozstrzygnięciu przez sąd o kosztach procesu. Zasady te uregulowane są w przepisach zawartych w art. 98 - 107 k.p.c.

Brak wskazania podstawy prawnej, jak również motywów, którymi kierował się Sąd Apelacyjny orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego oznacza, że uzasadnienie, w części dotyczącej zaskarżonego postanowienia nie odpowiada wymogom przewidzianym w art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie przyjętej przez Sąd Apelacyjny podstawy prawnej oraz motywów rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, co jest niezbędne do oceny zasadności podniesionego w zażaleniu zarzutu naruszenia art. 100 zd. pierwsze k.p.c. przez jego nieuwzględnienie.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.